

Szerkesztő- és kiadó-hivatal:
Budapest IV. hímez-utca és kalap-utca sarkán 1. szám.
 Csak bérmentes levelek fogadtnak el. Kéziratok vissza nem küldetnek.
 Előfizetési díj:
 Vidékre postán vagy helyben háshoz fordítva:
 Egy évre ..... 20.—
 Félévre ..... 10.—
 Negyedévre ..... 5.—
 Egy hónap 1.50
 Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetések és nyilvántartások felvételének szabályai szerint a kiadó hivatalban:
Budapest IV. hímez-utca és kalap-utca sarkán 1. sz.
Hirdetések felvételének a kiadóban:
 Hely: Oppelk A.-nál, Stubenbastei Nr. 2.
 Hossz: Kádofal, Sallertstr. Nr. 2.
 Haasenstein & Vogler, Wallischgasse 10.
 Dabó G. L. & társai, Wollzeile Nr. 12.
 Párisban: Haas, Lafitte & Comp.-nál, Place de la Bourse.
 Frankfurtban: J. M. Doube G. L. & társai.

Az osztrák válság.

Válság-e csakugyan? Hátha nem is az. Az igaz, hogy a kormány pártja kisebbségben maradt. Az igaz, hogy igen fontos kérdések, a parlamenti ellenőrzés alá nem eső rendelkezési alap kérdésekben, számadási kötelezettségre nélkül tegeyen vele a mit akar. Megszavazzák neki abban a nyilvánosságban, hogy csupán helyes s nyilvánosság esetén a többség által is helyesnek czéllokra fogja fordítani.

E kérdés tehát par excellence a bizalom kérdése. S bizalmatlanságot a többség a kormány ellen fenyegetés alig dokumentálhat, mintha ezt a tételt megtagadja.

S az osztrák reichsráth két szótöbbséggel megtagadta és ezzel pálcázott a kormány egész politikáját fölött.

Az, hogy csak egy a többség, a dolgon nem változtat. Mert ha a kormány a helyett, hogy kettővel kisebbségben maradt, többséggel jutott volna is ugyanannyival: abból a jelen esetben a többség bizalma nem volna kimagyarázható: hiszen a cseh klub kijelenti, hogy bár a tételt megszávalva, tiltakozik a fölvetés ellen, hogy az részéről bizalmat involválna a kormány iránt.

Annál kevésbé használ tehát a Taaffe kormány most az a bizonyára fölvetendő argumentum, hogy az ellenzéki többség e tételnél csak esetleges volt, — az a párt, mely a kormányt támogatja, tényleg többségben van azért, s ezt az eredményt csak tagjainak távolléte teszi lehetővé.

Taaffe, ki még az imént arra hivatkozott, hogy ő két széket ül, — de facto két szék között a földre estcsüsit, s olyeset találja magát szemben, melyről az alkotmányos gyakorlat világosan providéál: vagy lemondani, vagy feloszlatni a parlamentet s új választásokat rendelni el. A harmadik: kisebbséggel kormányozni, pihisikailag nem lehetetlen ugyan, de tiszta alkotmányossági szempontból ki van zárva.

Egyébiránt Goresakownak igaza volt mikor azt mondta, hogy „Ausztria nem állam, csak kormányzat.” Itt semmi sincs kizárva, a mi physikailag lehetséges s Taaffe gróf nem valami onok szabás, alkotmányos légkörben növekedett államférfi, kibén az egyszeri leszávaltatás komoly aggodalmakat keltene. Támogatói nagyobb számmal fognak az ülésekre beseregleni s meg fogják mutatni, hogy ők a többség s a parlament olyan hatalmas testület, melynek módjában van holnap ellenkezőjét akarni annak, a mit ma akart.

Azért azt hisszük, teljes joggal vehetjük föl a kérdést, vajjon az osztrák kormány leszávaltatása válságot von-e maga után csakugyan?

De tegyük föl, hogy Taaffe kormány leszávaltatását komolyan veszi s leszámolni kész annak alkotmányos következményeire. Hát mi lesz akkor?

Bukhatik Taaffe gróf, eddig is siker-

telen koalícionális törekvéseivel, vagy vetheti magát nagyobb súlylyal az őt eddig támogatót jobboldal pártjaira, — vagy feloszlathatja a képviselőtestület s bizhatja sorát egy újabb választás esélyeire: egy bizonyos, — az, hogy az Ausztriában egyedül uralkodó hatalom, az a hatalom, mely az alkotmányban megnevezve nincs, mely a pártokkal és kormányokkal úgy bánik, mint a sakfigurákkal s tologatja előre, hátra, dobják ki és helyettesítik, cserélgeti másokkal saját céljai és szeszélyei szerint, — ez a nagy, e láthatatlan, de mindenütt érezhető hatalom megbukni, legalább ezen az uton, nem fog.

Ausztriának még igen soká kell nőni, míg az alkotmányos érzék annyira vérvé válik, hogy minden izét áthatja. Addig pedig az a sokféle párt ott a reichsráthban, mely a politikai helyzet minden legkisebb változására új meg új képet mutat, mint a kaleidoszkop, nem egyéb, mint eszköz a titkos hatalom kezében, melynek valódi céljait a pártok talán magok sem ismerik.

Ennek a hatalomnak az okkupáció által elért czél után evidens czélja volt az alkotmány olvasztó lombikjában oly amalgamizációját hajtatni végre az örökös tartományok különböző népei között legalább a felsőbb rétegekben, mely azoknak nagyobb, bensőbb, organikusabb összetartozódságát, ha lehet, egységességet biztosítaná. A „pártok egyesítése”, melyet Taaffe az ő kormányprogramja jelszavává tett, — ezt jelenti, semmi mást. A kísérlet nem sikerült.

S hogy nem sikerült, annak éppen azok örülhetnek leginkább, a kik ily olvasztó anyagul voltak kiszemelve: a csehek. Egy oly kormány alatt, mely valamennyi pártja támogatja, képtelenség volt a cseheknek az ő aspirációit megvalósulását remélni. Lehetetlenségége tette volna azt a többi pártok iránt tartozó tekintet.

Hát most, hogy a koalíció nem sikerült, inkább remélhetik-e? — Nem!

Taaffe utolsó felszólalásában kijelentette, hogy ha meggyőződnek, miszerint az ő kormány akadályaul szolgál a pártok egyesülésének, tudni fogja, hogy mi az ő hazafiúi kötelessége. — Ez, ha mentális reservatiót nem teszünk föl az elasztikus szavak alatt, annyit jelentene, hogy lemond. No hát ezt a meggyőződéséget meghozhatta a tegnapi szavazat, — s most az a kérdés, szavának fog-e állani?

Tegyük föl, hogy igen. Ki jó utána? Hohenwarth?

Mi nem hisszük. Az oppozíció sokkal erősebb lenne vele szemben, semhogy soká tarthatná magát. S ha erőszakolná a dolgot s új választásokat rendelne el: az a párt, mely ma a reichsráthban a jobb oldalt neve alatt ismeretes, ropantul megfoghatkozott arányban kerülne ki az urnákból.

Miért? mert az újabb választásoknál nélkülözne azt a támogatást, melyben a

legközelebbi választásnál részesült. Akkor szükség volt rájuk, — most nincs. Akkor többséget kellett biztosítani egy oly külügyi politikának, melyet a szlávokon kívül senki nem helyesel: ő általok kívánták tehát biztosítani. Igérettekkel, kecsketészekkel kicsábították őket passiv ellenállásból, megszavazták velök a boszniai és hercegovinai okkupáció eszközeit s addig kedvökben jártak, míg ez megtörtént.

De a mór megette kötelességét, most már a mór mehet. Mehet annál is inkább, mivel alkalmatlanná kezd válni a neki tett igéretke bevéltetésének sürgetésével. A jó szolgálókat korszaka lejárt, bevégzett tények lőnek teremtve, most már a viszont szolgálókat ideje következne. És ez kellemtelen dolog.

De hát itt van ez az u. n. alkotmány, kisegít ez minden zavarból. Akad itt mindig párt, melynek a tett igéretke be nem véltetésének odumát nyakába lehet szőni, s mely azt az odumot tán nem is igen vonakodik nyakukba venni. S ha nem akad, könnyű teremteni.

Azért gondoljuk, hogy az esetleg újból kihirdetendő választásokból az a párt, mely a csehek követeléseit támogatja, kisebbségben fog kikerülni, — ha csak a látkörön túl oly tervek nem rejtőznek, melyek az inaurálást keleti politikának talán nagyobb mérvben folytatását tüzték ki céljukul.

Ez esetben a cseheknek még udvarolni fognak s jól tartják őket — fényes igéretkekkel még egy ideig.

Budapest, ápril 14.

A Bad. Corr. szerint Páchy Tamás az eddigi közlekedési miniszter föltétele nem fog egyidejűleg egy új közlekedési miniszter kinevezésével a hivatalos lapban megjelenni; hanem meg fog bizniti Szapary Gyula gróf pénzügyminiszter a közlekedési miniszteriium vezetésével. Egy új miniszter kinevezése csak később fog következni.

Ausztriában a legfontosabb politikai eseményt képezi a Taaffe kormányának a képviselőházban tegnap szenvedett veresége. Ezzel foglalkoznak az összes bécsi lapok. Hogy azonban mi fog bekövetkezni, azt pozitíve egy sem meri mondani. Le fog e mondani a kormány vagy feloszlatja a parlamentet, avagy pedig az urak háza által fogadtatja el előbb a megbukott rendelkezési alapot s aztán még egyszer megkísérli szerkesztését, azt még most nem lehet tudni. A lapok véleményeiből a teljesen váratlan s általános meglepetést szült kormányvereség föl, idézzük a következőket:

A Neue Freie Presse így ír: Ha a politikai események Ausztriában ugyanazon mérték alá esnének, mint más alkotmányos államokban, akkor Taaffe grófnak már be kellett volna adni lemondását. — Mert az ugnyevezt koalícionális miniszteriiumnak programját világosan, alaposan és drasztikusan alig lehetett volna eltilteni s annak hitelvisztességét alig lehetett volna jobban manifeszteni, mint a képviselőház szavazata által, melylyel a rendelkezési alap megtagadta. Azonban veszélyes és dőre

sanguinismus lenne, azt hinni, hogy a mai többség mely a rendelkezési alap megtagadásával bizalmatlanságot szavazott a kormánynak, elég erős és kormányképes felvétetni a koalícionális kabinetet, s annak helyébe alkotmányos és parlamentarizmus miniszteriiumot alkotni kéne. De ebből nem következik az, hogy a Taaffe-kabinetnek meg van létjogosultsága.

A Presse köti, hogy a baloldal a képviselőház mostani ésszelítétsa mellett miniszteriiumot alakíthatna. De Clam-Martiniz, Hohenwarth és társainak programja sem alkalmas arra, hogy végrehajtsák s így a koalícionális eszmét e parlamentarizmus szükségének tartja.

A Neues Wiener Tagblatt szerint Taaffe a bizalmatlansági szavazatot tisztelettel zsebre fogja dugni s nem törődik többet a dologgal.

A Deutsche Zeitung cikkéből idézzük a következő sorokat: Parlamenti szokás szerint most már nem marad egyéb hátra, mint az uralkodónak a képviselőház felszólalását ajánlani vagy lemondását beadni. Minden este mi Ausztriában nem vagyunk elszakította atól, a mi az alkotmányosság szabályainak a kormány általi követését illeti. — De talán megtörténik a valószínűtlenség országok a legvalószínűtlenebb, hogy Taaffe gróf elhatározza magát egy parlamentarizmus miniszter kötelességének felvételére s leteszti társaját. Ha Taaffe lemond, büszkén mondhatná el, hogy ő az első miniszter Ausztriában ki meghajol a képviselőház bizalmatlansági szavazata előtt, a helyett, hogy az daczolja helyén megmaradna. Mi azonban azt gyanítjuk, hogy a miniszternek előbbre fogja tenni azt, hogy szerepet tovább játsza, mindaddig míg tevékenysége „nem parlamentarizmus” lassu, de kevésbé dicső véget ér.

A Fremdenblatt ekkép szól: Ha Taaffe gróf a mai szavazatban a többség határozatát látja s azt elismeri a ház bizalmatlansági nyilatkozatának, akkor nem lehet kétség további elhatározása fölül. — Taaffe gróf tegnap beszédében visszaütésit azon gondolatot, hogy alkotmányellenesen s imparlamentarisan akarna kormányozni. — Azt hisszük, hogy Taaffe gróf a otalmányos érzelmetek s loyálitásának elég jelét adta, hogy e tekintetben semmi kétségre ne szolgáltatson okot. Azon pártot, melynek elég ereje volt bizalmatlansági szavazatot adni, kellene most felhívni, hogy tegyen próbát, számíthat-e többségre, s hogy nem fog-e ismét megújulni az előbbi kért: bizalmatlanság az egyik oldalon, negatív bizalom a másik oldalán. Két szavazati többség bizonyára igen csekély. Rá kell aztán hagyni e párt, hogy e többséget fentartani vagy megerősíteni tudja-e.

Budapest, ápril 14.

A mint táviratok jelentették, tegnapelőtt este írták alá a konstantinápolyi olasz követség palotájában: Szava s pasa külügyminiszter és Vukovics montenegrói ügyvivő. A Montenegrónak átengedett területet a török csapatok tíz nap alatt fogják kiüríteni; a török parancsnok minden hely kiürítését 24 órával előbb tartozik a montenegróiaknak bejelenteni s a török hatóságok a kiürítés pilanatától fogva nem felelősek a rend fenntartásáért. — Tegnap a kosovói vilajet hivatalos lapja és a skutari „Skodra” már közölték a portaklámációzóját, melyben az átengedett terület lakosai felszólítottak, hogy nyugodjanak meg az elkerülhetetlen sorban s ellentállással ne helyezik a porta helyzetét. A kivándorló akarók a prisztinai és monasteri vilajet-ekben kapnak földet és telket.

Az angol választások esigalépekkel haladnak befejezésük felé. Egy mai londoni távirat

esak annyit tud jelenteni, hogy a liberális párt két újabb kerületet nyert East-Worcestershireben és egyet Nord-Linkolnshirben. A liberális miniszteriiumnak már eddig is nagyobb többség van biztosítva, mint a minóvel a Beaconsfield-kabinet rendelkezett. — A kormány körében legjobban értesült két lap, a Standard és a Daily Telegraph, jelenti, hogy a kabinet, a királytól hazaérte után azon a napon benyújtja lemondását. Ennyire el lévén már döntve a helyzet, a lapok óva intik az új kabinetet, hogy a külpolitikát illetőleg az előbbi miniszteriium nyomdokaiába lépjen. A különben liberális „Daily Telegraph” azt mondja, hogy Lord Beaconsfield kontinentalis és indiai politikája sokkal mélyebben és lényegesebben meg van állapítva, semhogy meg lehetne dönteni, s a nemzet nem is fogja térni, hogy a magán-szeszély megbontsa az általános kötelezettségeket s a megállapított rendet. „Az európai hatalmak”, ugymond, „megszünnek diplomaciailag érintkezni Nagy-Britanniával, ha az egyik kormány kötelezettségeit a másik nem tartja tiszteletben, s a történelmi kötelet a liberális párt külügyi politikája fölül fog függni, hogy miként fogja átvenni és folytatni a Beaconsfield-legendát.” A nagykövetség „Morning Post” színtén ily értelemben, csak hogy nagyobb bizalmatlansággal nyilatkozik a leendő kabinetről.

Mindazok előtt, kik az ország becsületét többre nézik az egyik vagy a másik párt győzelménél, különös fontosságot dolog, megmondani, hogy mi hatása lesz külföldön annak, ha azt veszik észre, hogy Anglia egyszerre csak elhagyja keleti politikájának eddigi irányát. Más kormányok egyszer mindenkorra szakják meg politikájuk irányát s ez nem függ a választások szeszélyétől. Mi nem vagyunk ebben a szerkesztés helyzetben. Vegyük a dolgot úgy, a mint vannak. Lord Beaconsfield a keleti kérdésben oly politikát adoptált melyet az ország alkalmasnak ítéltek arra, hogy becsületét fenntartsa s elvesztett állását Európa tanácsában visszaszerezze. Kétségtelen, hogy politikája csakugyan azt eredményezte. Anglia számos év óta nem volt olyan hatalmas a szomszédállamok szemében, mint Lord Beaconsfield elnöksége alatt. De most, a mennyire csak lehet, megdöntönek mindent, a mit ő kieszközölt. Szükségtelen kérdőgetünk, hogy mit fognak gondolni a többi államok a velök való érintkezésben történendő változás fölül. Tudjuk már, hogy Oroszország a szabadlevél párt sikerét örömmel nézte. Oroszországnak valóban oka is van erre, mert Törökország elleni támadásaiban nincs állhatatosabb barátja Gladstone urnál, kinek befolyása benne legyen bár a kabinetben, vagy nem, szabályozni fogja az új kormány politikáját. De mit fognak mondani a többi hatalmak? Ezt és nem mást: Anglia, politikája annyira függ a közvélemény szeszélyétől, hogy lehetetlen valaha megjelenni valamely angol politikai irányában.

Párisi diplomáciai körökben, mint onnan jelentik, az a hír, hogy Freycinet visszalépní szándékozik az esetre, ha a miniszteriium nem fogad el oly rendszabályokat, melyekkel gátot lehetne vetni az egyre nagyobbadó radikális-kommunisták mozgalomnak. A radikálisok táborában ez a hírek nagy izgatottságot szültek s ostromlóják a befolyások személyiségeket, hogy akadályozzák meg az esetleges üldözéseket. Lepére belügyminiszter tudvalevőleg minden rendszabályt ellenéz, mely a radikálisok ellen irányul, s ezért azt hiszeleltik, hogy most közte és Freycinet közt újabb viszály tört ki. Meg kell jegyeznünk, hogy e híresztelések eddig legalább semmikép sincsenek erősítve.

Kabulól a következő távirat érkezett: R-

AZ „EGYETÉRTÉS” TÁRCZAJA.

A győri eset alkalmából.
 A győri rémes eset hőséről, a nyomorult Takács Jánosról beszélni fognak világszerte. A rém-nyenyekben sem akad enélkül szenecziós fejtegetés. Ez pedig igaz, megértendő. Egy akasztott ember túlélt az akasztás. A halálbüntetés előltérésének barátai sem hajják szó nélkül, és a győri esetet mint élettelőt példát fogják emlegetni. Húgó Viktor a halálbüntetés előltéréséről írva, nem ilyen szörnyű esetre hivatkozik, mely Jersey szigeten történt. Ott csak viaskodott a kivégződd a hóhérnal, de aztán meghalt. Takács János nem viaskodott. A hóhér elvegezte a kivégzést, a törvényszéki bíró rájégezték a végrehajtásról a jegyzőkönyvet, az orvos konstátálta a halál bekövetkezését, a pezczek levették a meredt testet, de a boncoló asztalon föléledt. Nemcsak kiszívta a rámentő életet, hanem ki is állotta.

Nem sok ilyen eset történt még. Takácsnak már napok előtt meg kellett volna halni. A véletlen kitünős összejátszása vette parfordítás alá e gonoszító, mióta halálos ítéletet az uralkodó is megértesítette. E hó 3-án már lekeresztet a legfelsőbb elhatározás, hogy az igazságszolgáltatást „nját semmi sem zárja el. Az országban azonban csak egyetlen hóhér lévén, a budapesti, ez éppen akkor a székely földön időzött, a hol (Zalánban) szintén elég árdekes bűnper előntésére tartották kéz alatt. Ott stárium van kihirdetve a gyújtogatásra. Egy paraszti leány szeszim beszéből felgyújtotta a kedvese csúrt; elfogták, mindent beva lott és stárium elé kellett állítani. A királyi ügyész kötélfálalt halált kért rá, hivatkozva a paragrafusokra, melyek a gyújtogatás vonatkoznak. A bírának meg orvosoknak úgy kellett rábizonyítani a szerkesztésen lény, hogy bamba és eszelős. Így aztán rendes bíróságnak adhatták át, a hóhér pedig visszajött, hogy Győre siesen, hol Takács János kivégzésére már megtörtént minden előkészület, s végre is az akasztást kitűzheték hűfőre; de a mestér akkora sem érkeztettség igy elmaradt szerdsra. Az elítélletl keüden reggel tudatták, hogy meg halni.

E most már nevezetessé lett „akasztó-vírág”

1878. decz. 8-án Győr közelében, egy másik társával két sváb asszonyt gyilkolt meg. A két asszony: Kinder Mária és Skodler Mátýásné, Boszniaól érkeztek és akkor Székesfehérvárról hajótak Győrebe. Szerencsétlenségükre betértek a pétri korsmába, a hol két fiatal csavargó lebeszél, Takács János és Gede Pál. Ezek fölkerétek a kocsiira, melyet az asszonyok magok hajtottak. A két bicskás utközben egyszerre megtámadta az asszonyokat, és kézzurakkal meggyilkolták. Takács kése nem jól fogott; és Gede, ki borzadt munkáját előbb végezte, hirta segítségül. — Ez adta meg a kegyelemdíjást. A két rablójgyilkost a győri törvényszék 1879. jan. 8-án halálra ítélte. Gede azonban meghalt a börtönben. Mult hóban jutott jogérvényes erőre a győri törvényszék ítélete. Dr. Tauber védőügyvéd a hóhér utazását felhasználva, távirati uton kért kihallgatást ő felségétől, de azt a választ kapta, hogy kérelmét írásban adják elő s ezt Tauber meg is tette. De sikertelenül.

A kivégzések még a hatvanas években is így történtek, hogy a felakasztott naplementéig függött a bitófal. Alig tíz éve, hogy a kivégzés nem nyilvánosan történik, és mihiely az orvos konstátálja a halál bekövetkezését, a testet levezik, s az orvosok felhonorozják, hogy tanulmányozzák. Csupán a katonság tesz hívtelt és nyújt meg most is borzadt látványosságot nyilvános kivégzések által. Tomesvárt nemrégiben agyon öttek egy katont és eszig ott hagyták a véres testet. Székesfehérváron, Dobórczenben, nagy esodílet mellett akasztották közlebb katont. Azaz hogy nem katont, mert a katont ünnepélyesen kidobják a háderség kötelekéből, oda vetik a polgári osztályba, s akkor adják át a bakónak. Ez is fölülte finom disztinkció a katoni és polgári osztály közt.

A Bach-rendszer alatt alkalmazták először az alacsony akasztókat. Az előtt három láb, két láb, vagy könyökkel ellátott magas bitófalakat használtak, melyeket messziről lehetett látni. A bitó (mikor már nem voltak állandók) mindig azon st mentében állították föl, mely az elítél, szülfoldjához vitt. Hadd lássák az arra járó földiek, az intó példát. Pedig nem lehet rábizonyítani, hogy a kivégzések valóban intó példát szolgáltatnak. Ez a leggyöngébb érv a halálbüntetés mellett. Két vagy három éve, hogy D'Ávén kivégzés történt, épen város alkalmával. Csaknem ugyanazon a napon egy borzadt rablójgyilkosságot követtek el Déva mellett

egy oláh faluban. A kik elkövették, Déva volt az akasztókor.

A magas akasztófa kezelésében szomorú virtuozitást fejtett ki a nagyváradi hóhér, Kelbata. Nővezetés ember volt a maga nemében és rémségekkel beszélte róla. Fejezett, akasztott — mindent rendkívül bravuróval. Ha kivégzési kellett szedl ember volt. Így beszélték. Egyzer egy asztala kezében már ott villogott a pallos, mikor hirtelen lenyul, föllep egy csomó füvet, fölhajja a magába. Mindenké aztán nézett, a hóhér pedig ezalatt elvegezte mitűtét, a nélkül, hogy valaki látta volna. Efelől a róla szóló hóhérlegenda. Nagy lényű összeget nyert, meggazdagodott, de azért mégis folytatta a megkezdett életmódot, míg nem mint fakereskedő nyugalmába vonult. Talán még él.

Utoléson egy szalonati bicskást magasztalt föl, aztán német hóhér ment Váradra. Új rendszer, új ember. A díszes egyruha helyett ezilinder, frakk és fekete keztyű. Majd kifütyölték, mikor a Páspókibe vezető országút mellett előszor bemutatva mitűtétét, mert nem nyújtott látványosságot. Kelbata magásra felhúta az elítélte, megpedig úgy, hogy vékony kötelekkel font karsornyába ültette előbb. Ha aztán a zsinagét nyakába illesztette, a pezczek megrántották a karsornyát kötelek, kibomlott az egész, az elítél nagyot rándulva minden perzókáitán, ott függött, s Kelbata egy pár pillanat alatt elvegezte a többit. Az új rendszerhez alig 6 lábnyi bitót használtak. Felül is szeg, ahol is szeg, s két szeg közé feszítik ki az elítélte. Fejlet a hóhér dolgozik, láb-lyal a pezczerek. Csak a legközelebbi környeztet állandós módszer. Ez most a két általi kivégzés is a magasba függeszték az elítélte. Spanyolországban pedig leültetik, a két által nyakát a bitóhoz kötik, s a kötelek eszar-segítségével szorítva, megfojtják a boldogtalant.

Mióta a kivégzések szigorúbb felügyelet alatt történtek, aligha van hasonló eset a győrhez. Fel-támasztott kivégzettéről beszélnek ugyan, de bajos behízyonyítani.

Egy különös esetet azonban, mely állítólag Somogyban történt, sokszor felhoznak bírói körökben, mint komplikált bűnyetet. Ez a történet olyan

emberről szól, a ki kétszer akasztottak. — A negyvenes években ugyan Somogyban egy futóbetányon hajtották végre a halálos ítéletet, s aztán ott hagyták függni. Nem örízte senki, s egy szekeren arra menő földműves meg-sajnálta, levágta, rátette a szekere és elhajtatott vele. Nagy rémletele az akasztott egyszer csak magához tér s megértve a történetet, elkezd há-lálkodni. A szabadító a legközelebbi korsmánál megállt vele, áldomást ísznak és döszölnek. De a betyárt az akasztófa sem térítette meg s mikor látta, hogy szabadítója milyen állapotba jutott, szépen elhajtott annak szekerevel. A károsult ember elment a szolgbárhoz s elmondta baját. A szolgbá- bíró a becsületes embernek azt ajánlotta, hogy job- b lesz ha halgát, s nem dönti magát bajba egy gazemberrel. De nem volt nyugta — beszélt tovább a krónika — neki indult fölkeresni a betyárt. Meg is találta a Bakonyban, fortyósan hatalmasa ojetta, aztán — felakasztotta. Most, már a betyárt meg szabadították meg senki. Az eset azonban nem maradt örök-fitók, s a somogyi ember bíró elé ko- rúlt. A bírák véleménye szerzeszt ágazott, hogy mit tegyenek az emberről. Mi a büne, hogy az akasztott levéte, megakadályozta a törvény álti- szabott büntetést, vagy hogy él. A septemvirális bíróságot föltette a vádlottat, azt, mondván, hogy csak a halálos ítéletnek fülbeszakított menetet tette ismét folyamatra. Ez pedig nem bűn...

Ez a történet meglehetősen magán viseli a prókatori fogás kérdések jellegét. De Takács esete- hez nem is igen van hasonló — legföljebb Ameriká- ban, a hol minden rendkívüli megtörténhetik.

Ime azonban egy rendkívüli eset, mely a tu- domány diadalával van összekötve, s melyről 1868- ban olyan sokat írtak a lapok s annyit elfogadtak. Braziliában történt, Minas-Geraes tartomány- ban. A nap is föl van jegyezve: 1868. ápril 8-án. Vilaria börtönéből két elítélte Aveiro és C rines vitéletét felváltá, s lefejezték őket. Lorenzo Cormo physikai tanár és jeles sebész Rio-Janeiro- ból, engedélyt kapott, hogy a holttestekkel tudó- mánys kísérletet tegyen, nevezetesen, hogy ta- nulmányozza a sokszor vitatott kérdést, hogy vaj- jon a fej, eltegreje tovább tart-e a kivégzésnél, s ha vajjon az elítélten testre a fej visszahelyez- tetvén, ez érintkezés által a testen keresztül vezetett villanyfolyam hatása alatt az izmok érint- kézése, vagyis mozgása az egyes tagokban ismét

